

DEEL I

HOOFDSTUK 1

‘IK HAD NIET VERWACHT JOU HIER TEGEN TE KOMEN,’ zegt Sarah. Dan voegt ze eraan toe: ‘Maar ik had hoe dan ook niet verwacht je ooit nog ergens tegen te komen.’

Ze staan op de eerste verdieping van het operagebouw, boven aan de grote trap. Hij staat tegenover haar met zijn rug tegen de reling geleund, zijn handen ontspannen naast zich. Achter hem, in de hoge open ruimte van het atrium, hangen de fonkelende kristallen kroonluchters, bevroren sterren. Daaronder lopen mensen naar boven of naar beneden over de rode loper van de brede trap, haastig maar statig. De meesten zijn boven de vijftig, dit is de tweede pauze, en er is nog maar weinig tijd over om iemand te spreken, iets te eten, iets te drinken, naar het toilet te gaan, voordat de in capes gehulde zaalwachters op hun xylofoontjes beginnen te spelen en de heldere, toonloze melodietjes het laatste bedrijf aankondigen.

Ze had hem meteen herkend. Zijn jongere gezicht is nog zichtbaar in dit oudere, hoewel dit gezicht nu gerimpeld is, hier holler, daar voller. Dezelfde vierkante vorm en heldere bruine ogen, hetzelfde brede voorhoofd. Hetzelfde dikke lichtbruine haar, nu alleen niet meer zo dik. Dezelfde felle vitaliteit in de blik.

‘Ik heb altijd verwacht je ergens tegen te komen,’ zegt hij. Hij kijkt haar recht in de ogen. Dat had hij altijd gedaan, recht bij haar naar binnen kijken, alsof ze belangrijk

was. Ze had zich er altijd ongemakkelijk bij gevoeld. ‘Je bent niets veranderd.’

Ze glimlacht maar schudt haar hoofd.

‘Je weet wat ik bedoel,’ zegt hij. ‘Het is echt zo. Je ogen.’

Ze hadden elkaar ooit goed gekend.

Na het laatste applaus – de donkerharige sopraan buigt diep en bevallig en werpt het publiek handkussen toe terwijl boeketten in plasticfolie op het toneel ploffen, voordat het golvende gouden gordijn definitief dichtgaat – staat Sarah op en trekt haar jasje aan. Ze knoopt het dicht terwijl ze tussen de rij stoelen door schuifelt om zich bij het langzame gedrang in het gangpad te voegen. Ze kijkt om zich heen of ze Warren ziet, hoewel hij had gezegd dat hij aan de andere kant van de zaal zat. Bijna onmiddellijk nadat ze elkaar waren tegengekomen hadden de xylofoons hun atonale melodietjes gespeeld en hadden ze afscheid moeten nemen. Hij had haar gevraagd of ze na afloop iets wilde gaan drinken, maar ze had nee gezegd. Ze had gezegd dat het te laat zou worden.

In werkelijkheid was het te plotseling geweest. Ze kon op dat moment niet beslissen of ze weer tegenover hem wilde zitten en hem bij haar naar binnen wilde laten kijken. Hij had haar e-mailadres gevraagd, maar hij had het niet opgeschreven; ze denkt dat hij het zal vergeten. Ze zijn zo makkelijk te vergeten, die adressen, ook al lijken ze op het moment zelf zo logisch, zo onvergetelijk, clara38@nogwat, maar ze zijn ook logisch in al hun andere combinaties, was het clara39@ergensanders, of clarab38? Het hare is simpel en logisch. Ze denkt dat hij het zal vergeten.

Eenmaal in de benedenhal beweegt de menigte langzaam in de richting van de brede trap omhoog naar de foyer. Onder aan de trap staat een kleine grijsharige vrouw

in een rode jas. Ze staat doodstil, als een rots in de rivier. Haar voeten iets uit elkaar, alsof ze zich ergens tegen schrap zet. Ze is vervuld van angst; Sarah kan het voelen als ze dichterbij komt. Ze blijft staan bij de vrouw.

‘Zal ik u een arm geven bij het naar boven lopen?’ vraagt Sarah.

De vrouw kijkt op. Ze heeft een vriendelijk gerimpeld gezicht, ingevallen wangen, kleine helderblauwe ogen. De opluchting stroomt van haar af als mist van een berg. ‘O ja,’ zegt ze. ‘Heel erg bedankt.’

Ze neemt Sarahs onderarm en ze beginnen aan de klim. De vrouw leunt tegen haar aan en klemt zich stevig vast. Ze is ergens wanhopig over: pijn, of angst. De paniekerige greep doet Sarah denken aan mensen die verdrinken, dat je moet zorgen dat ze je nooit vastpakken omdat ze je dan mee naar beneden sleuren. Ze heeft nooit geweten wat je dan wel moet doen. Je kunt ook niet zomaar blijven toekijken. Maar deze kleine, frêle vrouw kan haar niet mee naar beneden sleuren, Sarah is stabiel genoeg voor hen beiden. Ze lopen langzaam, stap voor stap.

‘Ik ben aan mijn voet geopereerd,’ legt de vrouw verontschuldiging uit. ‘Weken geleden. Ik dacht dat het wel zo ongeveer genezen was, dus heb ik mijn stok niet meegenomen. Toen ik aankwam was het niet zo erg, maar nu kan ik nauwelijks lopen. Dom van me.’

Boven aan de trap lopen ze verder; Sarah kan haar niet gewoon achterlaten. Wanneer ze bij de zware glazen deur komen, houdt Sarah hem open en schuifelt de vrouw erdoorheen. Het publiek dringt langs, het stroomt het gebouw uit, beent het plein over naar taxi's, auto's, metro's. Sarah en de vrouw blijven staan aan de rand van de uitgestrekte vlakte. Het is duidelijk dat ze dit in haar eentje niet gaat redden.

‘Ik loop met u mee tot Broadway,’ zegt Sarah, ‘en zet u in een taxi.’

‘Dat is heel vriendelijk van u.’ De vrouw neemt opnieuw Sarahs arm en ze beginnen aan de langzame tocht. ‘Ik had mijn stok moeten meenemen, maar ik was vastbesloten dat het wel zou lukken.’ Ze schudt haar hoofd. ‘Koppigheid,’ zegt ze, ‘en ijdelheid.’

Sarah vraagt zich af of het alleen vrouwen zijn die zich overal voor verontschuldigen. Zou een man zijn lichamelijke hulpeloosheid aan zijn eigen karakterzwakten wijten?

Het is januari. De nachthemel, donker en zwaar, licht op door de gloed van de stad die erin weerkaatst wordt. Midden op het plein pulseert de fontein met lage verlichte stralen, die op een mysterieus ritme bewegen. De vrouw grijpt haar arm stevig vast en schuifelt angstig verder. Sarah stemt haar passen af op die van de vrouw en vraagt zich af of dit haar ook zal overkomen: als je nog kwiek bent is hulpeloos zijn moeilijk voor te stellen. Eenzaamheid moet het ergste van alles zijn.

Sarah kijkt weer om zich heen of ze Warren ziet, maar hij is vast al lang weg. De opera schemert nog in haar hoofd, de muziek deint achter haar gedachten. De dood van Tosca ligt als één enkele doordringende noot binnen in haar.

Op Broadway lopen ze langzaam in noordelijke richting tot Sarah met geheven arm van de stoep stapt om een taxi aan te houden. Als hij stopt, loopt ze terug. De voeten van de vrouw staan weer uit elkaar, haar gezicht staat strak van angst.

Sarah helpt haar in de taxi. Terwijl ze zich op de stoel nestelt, kijkt de vrouw haar aan. ‘Ik kan u niet genoeg bedanken,’ zegt ze. ‘Zo dom van me.’

‘Graag gedaan.’ Sarah meent het: een vrouw alleen, zo

goed als hulpeloos. Ze vraagt zich af of de vrouw kinderen heeft, en waar die zijn. Wanneer zou je je kind om hulp vragen? Als je na het laatste bedrijf in de opera opeens merkt dat je de trap niet meer op komt? Hoe erg zou het moeten zijn? Haar moeder zou haar nooit gebeld hebben.

Hij is haar e-mailadres niet vergeten.

Zijn eerste bericht is kort. Ik was blij je te zien. Ze antwoordt niet meteen. Het is de toon die haar zorgen baart. Hij is getrouwd, dat weet ze. Wat wil ze? Maar ze was blij geweest hem te zien. Ze mag toch wel een vriendin zijn? Uiteindelijk schrijft ze terug: Ja. Ik ook.

Hij schrijft opnieuw. Hij moet volgende maand voor zaken in New York zijn; zou ze een hapje met hem willen gaan eten? Ze denkt erover na. Door de snelheid van e-mail wordt de tijd ineengeschoven, zodat de paar uur die je erover nadenkt wel dagen lijken. Naar de stad gaan voor een etentje is een heel gedoe voor haar: ze woont in noordelijk Westchester, meer dan een uur rijden. Het betekent in feite dat ze daar moet blijven slapen. Ze rijdt liever niet zo laat in haar eentje naar huis, met een hoofd dat nevelig is van de wijn. Maar ze heeft een vriendin met een logeerkamer, waar ze altijd terecht kan. Ze schrijft terug: Ja.

Ze ontmoeten elkaar in het restaurant, een chique tent in de West Side. Aan de straatkant heeft het grote ramen. Als Sarah met haar koffertje achter zich aan over de stoep komt aanlopen, ziet ze hem binnen. Hij zit aan een tafeltje midden in de eetzaal, heel rechtop. Zijn ellebogen elegant op de tafel, zijn handen gevouwen. Hij kijkt naar de deur.

Als ze binnenkomt lacht hij naar haar en spreidt zijn handen in een enthousiast gebaar.

Het restaurant is modern en duur. Dat laatste is te merken aan de verhoogde alertheid van iedereen in de eetzaal,

de licht vijandige eerbied van de gerant; de attente, licht neerbuigende oërs, de scherpe zijdelingse blikken van de gasten. De glinstering van oorbellen en armbanden. In de binnenmuur zitten nog meer ramen, die uitzien op de keuken waar koks in witte jassen snel bewegen, hakkend, roerend en snijdend tussen witte tegels en roestvrij staal, pannen en messen, stoom en vuur. De keuken is als een stomme film, de harde werkers ingekaderd, jachtig, geluidloos.

Warren staat lachend op om haar te begroeten.

‘Dank je,’ zegt ze en ze schuift op het bankje. Als hij gaat zitten zijn hun gezichten dicht bij elkaar en hij kijkt haar recht in de ogen.

Uit onzekerheid zegt ze iets om de stilte te verbreken.

‘Ik geloof niet dat mannen nog voor vrouwen opstaan,’ zegt ze. ‘Of wel? Toen we klein waren, zei mijn vader altijd tegen mijn broer: “Sta op als je moeder de kamer binnenkomt.” Weet je nog? Dat doet nu niemand meer.’

‘De cultuur van onze jeugd,’ zegt hij. ‘Verdwenen.’

‘Opgeruimd staat netjes, het meeste dan,’ zegt ze. ‘Al die regels.’

‘Fijn om je te zien,’ zegt hij.

Dertig jaar, minstens. Bijna veertig.

Ze waren opgegroeid in dezelfde gemeente buiten Philadelphia. De Main Line was een langgerekt voorstedelijk complex van aaneengesloten dorpen langs de forensenspoorlijn die ten westen van de stad liep. Het was een soort clan, iedereen was er verbonden via verwantschap of vriendschap. Niet iedereen was rijk; geld was niet het belangrijkste. In Philadelphia ging het om het voortbestaan van een familie, niet om haar rijkdom. Van uiterlijk vertoon moesten ze niets hebben, geen flitsende auto’s of

pompeuze huizen. In de zomer ging iedereen ergens anders heen, naar een krakkemikkig houten huis, piepklein of juist heel groot, exclusief eigendom of gedeeld door drie generaties en vijfenveertig neven en nichten, in de bergen of aan een meer of aan de kust van New England. En ze gingen allemaal naar particuliere scholen, die toen minder duur waren. Zo werden de kinderen lid van de clan. De jongens- en meisjesscholen waren gescheiden, maar ze kwamen elkaar allemaal tegen bij muziek- en dansavonden en bij sportwedstrijden en verjaardagsfeestjes. Warren en Sarah kenden elkaar al sinds hun kindertijd. Hij had eerst iets gehad met haar zus Lynn voordat hij met Sarah ging. Sarah en hij kregen verkering toen ze derdejaars waren. De rest van dat jaar en die zomer, de laatste voor hun afstuderen, waren ze een stel geweest. Zij had gedacht dat ze misschien zouden gaan trouwen.

Op een avond eind augustus kwam hij haar ophalen bij het huis van haar ouders in Villanova. Ze stond zich boven om te kleden toen ze zijn auto hoorde. Het was een oude groene Austin-Healey die klonk als een motorboot. Hij was niet rijk; de auto was tweedehands, maar nog steeds iets waar je mee voor de dag kon komen.

Sarah stond voor de spiegel en probeerde haar jurk dicht te ritsen, een nauwsluitende van roze linnen met een lange rits aan de zijkant. Ze hoorde de auto het grindpad op rijden en stilhouden voor het huis. De rits zat vast net onder de bovenrand van haar bh. Ze hoorde het portier dichtslaan en Warrens snelle voetstappen over het flagstone pad. Hij riep naar boven.

‘Sarah Carson Blackwell, kom naar beneden! Ik zie dat je je daar boven aan het opdirken bent. Kom naar beneden! Ik moet je iets vertellen!’

Sarah zei niets en bleef aan de rits sjoeren. Ze hoorde

de grote voordeur open- en dichtgaan: nu was hij binnen. Ze kon zijn aanwezigheid voelen, een kleine elektrische lading, de lucht die oplichtte. Ze liet de rits voor wat hij was, zodat er een pikante opening onder haar arm overbleef, en schoot haar hakken aan.

Toen ze in de gang kwam, was Warren in de bibliotheek, waar haar ouders naar het journaal keken. Ze zaten in donkerrode fauteuils aan weerszijden van de kleine chesterfieldbank. Ze hadden allebei een whisky met ijs in een tumbler van geslepen glas.

Sarahs moeder Carola stamde uit een oude familie uit Philadelphia. In de achttiende eeuw hadden de Wingates in de handel met China gezeten, en ook in de politiek, als senatoren en gouverneurs en diplomaten. Een van de huizen van de familie Wingate was tegenwoordig opengesteld voor publiek – een groot, statig natuurstenen huis, hoewel de buurt nu armoedig en vervallen was. Iedereen wist dat Sarah een Wingate was. Maar Sarahs vader, George, kwam niet uit Philadelphia. Hij kwam uit Minneapolis en was katholiek (de clan was episcopaals), dus hij was een dubbele buitenstaander. Hij was partner bij een goed advocatenkantoor in Philadelphia, maar Carola was degene met de clanconnecties. En met het geld. Daar was, dankzij trustfondsen en onroerend goed, nog behoorlijk wat van over. Haar vader had moeite met de onevenwichtige verhouding. Daarom gaf haar moeder hem vaak zijn zin.

‘Wat gaan jullie vanavond doen?’ vroeg Carola. Ze had vierkante schouders, dik grijs haar en zware wenkbrauwen. Ze walste het ijs rond in haar glas.

‘We gaan op avontuur,’ zei Warren.

‘Naar het verjaardagsfeestje van Jenna Davenport,’ voegde Sarah eraan toe.

‘Gezellig.’ Haar moeder mocht Warren graag.

George staaide vijandig naar de nieuwslezer, die het over Vietnam had. George haatte de oorlog, hij haatte het om erover te horen en hij haatte Walter Cronkite, met zijn snor en zijn serieuze, vaderlijke manier van doen.

‘Nog meer idioterie,’ zei George. Hij nam een stevige slok van zijn whisky.

‘Ben je met die auto?’ Carola glimlachte naar Warren, bijna flirtend. ‘Die auto die klinkt als een motorboot?’

‘Ja,’ zei Warren. ‘U mag altijd mee voor een ritje, mevrouw Blackwell.

Carola glimlachte nog wat en schudde haar hoofd.

‘Dan zou je een sjaal om moeten,’ zei Sarah. ‘De wind is een ramp voor je haar.’

‘Daar geeft je moeder niks om,’ zei Warren. ‘Je moeder heeft altijd stiekem autocoureur willen worden. Ik ben altijd bereid te helpen om die wens uit te laten komen.’

Carola lachte hardop en knipoogde.

George Blackwell keek naar Warren. ‘Wat is het voor auto?’

‘Austin-Healey,’ zei Warren. ‘Als u de auto kent, dan zou u hem misschien wat lichtgewicht kunnen vinden, de besturing wat traag, en daar zou u gelijk in hebben. En ook dat hij klinkt als een motorboot.

George staaide hem aan, en nam nog een slok.

‘U zou hem ook mooi kunnen vinden,’ besloot Warren. ‘De mijne is niet in perfecte staat, daarom kon ik hem betalen.’

‘Zullen we gaan?’ Sarah hield niet van dit steekspel, haar moeders knipoog, haar vaders verholen vijandigheid.

‘Veel plezier.’ Carola stak haar hand op en wiebelde damesachtig met haar vingers bij wijze van afscheid. George zei niets.

‘Bedankt,’ zei Sarah. ‘Dag.’